

بررسی و تحلیل شاخص توسعه انسانی (HDI) در شهرستان‌های استان کردستان

عاطفه احمدی^۱، علی امرائی^{۲*}، اعظم مرادی^۳، رضا کوهستانی^۴، حسین احمدی^۵

^۱ دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی روستائی، دانشگاه خوارزمی

^۲ عضو باشگاه پژوهشگران جوان دانشگاه آزاد اسلامی واحد شوشتر.

و معاون آموزشی و پژوهشی دانشگاه علمی-کاربردی میراث بیستون کرمانشاه.

پست الکترونیکی: ali_amraee_2008@yahoo.com

^۳ کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری Iranapa@yahoo.com

^۴ دانشجوی کارشناسی ارشد ، Iranapa@yahoo.com

^۵ دانشجوی کارشناسی جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه پیام نور تهران Hosaeenahmadi@yahoo.com

چکیده:

مناطق مختلف یک کشور عموماً از سطح توسعه یافتگی برابر برخوردار نمی‌باشد. در برنامه‌ریزی منطقه‌ای، بررسی و شناخت وضعیت سطوح مختلف جغرافیایی، قابلیت و تنگناهای آن‌ها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. امروزه آگاهی از نقاط قوت، ضعف نواحی جهت ارائه طرح‌ها، برنامه‌ها و سیاست‌گذاری‌ها ضروری است. در این راستا استفاده از شاخص‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، بهداشتی و ... می‌تواند معیاری مناسب برای تعیین جایگاه نواحی از نظر شاخص توسعه انسانی باشد.

روش بررسی: این پژوهش از نوع تحلیلی - توصیفی بوده و شیوه جمع‌آوری اطلاعات، براساس بهره‌گیری از نتایج سرشماری ۱۳۸۵ می‌باشد. در نهایت با استفاده از سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS) و انجام تجزیه تحلیل‌های فضایی همانند Index overlay و منطق بولین (Boolean Model) موجود در محیط (GIS) به تعیین درجه توسعه یافتگی شهرستان‌های استان کردستان با استفاده از شاخص توسعه انسانی پرداخته شده است.

یافته‌ها: براساس یافته‌های به دست آمده در شاخص توسعه انسانی و مدل بولین، شهرستان سنندج با ضریب توسعه یافتگی ۸۱٪ به عنوان برخوردارترین و شهرستان دیواندره با ضریب توسعه یافتگی ۱۴٪ به عنوان محروم‌ترین شهرستان در استان کردستان شناسایی شدند. شهرستان سقز نیمه برخوردار و شهرستان‌های قروه، بیجار، مریوان، کامیاران، بانه و سرو آباد به ترتیب اولویت به عنوان محروم‌ترین شهرستان‌های استان کردستان شناسایی شدند.